

Regelverk for tilskuddsordning:

Spisevenner

1. Mål og målgruppe for ordningen

Formålet er å bidra til gode mat- og måltidsopplevelser for eldre. Det er et mål at eldre skal få gode mat- og måltidsopplevelser gjennom:

- Større grad av medvirkning og valgfrihet
- Økt tilbud om måltidsfelleskap
- Bedre hjelp til selvstendighet i måltidsituasjoner

Tilskuddsordningen er en del av satsingen *Gyldne måltidsøyeblikk* og skal støtte opp under målsetningene i *Demensplan 2025, Ernæringsstrategien og Leve hele livet* (her er *Mat og måltider* ett av fem innsatsområder).

Målgruppen er hjemmeboende eldre.

2. Hvem kan få tilskudd

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Interkommunale selskaper
- Statlige foretak (f.eks. RHF/HF)
- Frivillige og ideelle organisasjoner (herunder stiftelser)
- Universiteter og høyskoler
- Bedrifter
- Søkere utenfor Norge (f.eks. internasjonale organisasjoner og EU)

Tillegg og presiseringer:

Det stilles krav om at søker på søknadstidspunktet er registrert i Frivillighetsregisteret.

3. Søknaden skal inneholde

- Søkerens mål med tilskuddet
- Prosjektbeskrivelse/beskrivelse av tiltak det søkes om tilskudd til
- Budsjett (skal kunne sammenliknes på samme nivå med regnskap dersom regnskap kreves)
- Delfinansiering/tilskudd fra andre instanser
- Egenfinansiering
- Redegjørelse for de interne og eksterne kontrolltiltak som skal sikre korrekt rapportering og måloppnåelse for prosjektet
- Søkerens vurdering av risiko ved prosjektet

Søknaden skal undertegnes av styreleder eller den som har signeringsfullmakt.

Tillegg og presiseringer:

Prosjektbeskrivelsen skal omfatte en beskrivelse av hvordan det skal arbeides med å nå målene, inkludert en fremdriftsplan og beskrivelse av samarbeid med kommune(r) og eventuelle andre samarbeidsaktører, hvordan opplæring av frivillige skal ivaretas, hvordan målgruppen skal rekrutteres til deltakelse og sikres medvirkning og på hvilken måte måloppnåelsen vil bli vurdert ved slutten av prosjektperioden.

Informasjon om eventuell egenfinansiering og delfinansiering/tilskudd fra andre instanser skal også fremkomme i søknaden.

Søknaden skal være poengtert og relativt kortfattet.

4. Tildelingskriterier

- Skjønnsmessig vurdering med utgangspunkt i forventet måloppnåelse
- Ordningen er øremerket i statsbudsjettet
- Kvantifiserbare tildelingskriterier
- Andel av regnskapsførte utgifter

Det gis tilskudd til:

Hjelpetiltak rettet mot målgruppen i form av ulike løsninger som for eksempel hjemlevering av måltider, matlaging, servering, hjelp til å handle og måltidsfelleskap.

Måltidsfelleskap kan skapes i den enkeltes hjem eller på egnet sted i lokalmiljøet. Det kan også være aktuelt å samarbeide med lokalt næringsliv. Aktiviteten kan skje i samarbeid med pårørende og/eller frivillige, og gjerne på tvers av generasjoner. Slik kan tiltaket også bidra til utvikling av aldersvennlige samfunn og samarbeid på tvers av sektorer.

Med utvikling av god teknologi vil også digital samspising i større grad være mulig.

Tillegg og presiseringer:

Søker må ha etablert samarbeid med helse- og omsorgstjenesten i kommunen for vurdering av hvem som faller inn under tiltaket. Samarbeidet må omfatte en vurdering av hvem som eventuelt har behov for og rett til oppfølging av ernæring eller praktisk bistand til handling eller matlaging fra kommunen.

Eldre med utfordringer og identifiserte ernæringsbehov som krever mer kvalifisert oppfølging enn hva frivillige kan tilby, er ikke egnet som mottaker av spisevenntilbudet. For eldre som mottar kommunale helse- og omsorgstjenester i hjemmet må søker derfor vise til etablert samarbeid med kommunen hvor det fattes vedtak for den enkelte etter vurdering av helsepersonell. Dersom tilskuddsmottaker påtar seg ansvar for matlaging, servering eller hjelp til å handle for personer som har rett til slike tjenester fra kommunen, må det etableres ordninger som sikrer at tjenestene faktisk blir levert til den enkelte.

Prosjektene må starte opp innen 30. august 2021, og prosjektmidlene må være benyttet innen 30. august 2022.

Tilskuddsberegning:

Tilskudd innvilges de søknader tilskuddsforvalter har størst forventninger til innenfor de budsjetttrammer Stortinget har vedtatt.

Organisasjoner med en bred geografisk tilstedeværelse og som kan nå mange brukere vil bli prioritert.

Kategori (vektning)	Kriterier	Forklaring
---------------------	-----------	------------

Prosjekt (45%)	Antatt måloppnåelse	I hvilken grad vil tiltaket bidra til måloppnåelse for ordningen? I hvilken grad bygger tiltaket på nasjonale faglige retningslinjer og råd og eksisterende strategier og satsninger?
	Utbredelse	Hvor mange eldre nås gjennom tiltaket, herunder geografisk spredning?
	Rekruttering og involvering	Hvordan rekrutteres målgruppen til deltakelse og evt deltakelse på tvers av generasjoner? I hvilken grad ivaretas medvirkning fra målgruppen?
	Bruk av teknologi	I hvilken grad inngår digitale løsninger i tiltakene?
Søknad (40%)	Fremdriftsplan	Hvordan man tenker tiltaket organisert, herunder hvordan brukere skal rekrutteres.
	Dialog og plan for samarbeid med kommunene i utarbeidelse og oppfølging av tiltak	I hvilken grad er det lagt til rette for dialog og organisering som sikrer kommunenes medvirkning? Foreligger det avtaler med kommunen for tiltak rettet mot brukere av kommunale helse- og omsorgstjenester?
	Kvalitetssikring	I hvilken grad ivaretas opplæring av frivillige, herunder henvisningskompetanse dersom de frivillige møter prosjektdeltakere som har behov eller utfordringer ut over hva frivilligaktiviteten omfatter? Hvilke ordninger finnes for å hindre at de frivillige mottar taushetsbelagte opplysninger om brukere som også er mottakere av kommunale helse- og omsorgstjenester?
Budsjett (15%)	Klart og presist budsjett	Realistisk budsjettering hvor det klart fremgår hvilke kostnader tilskuddet skal dekke, samt eventuell annen finansiering/delfinansiering.
	Sammenheng mellom beløp og aktiviteter som skal gjennomføres	Omfang av tiltak sett i forhold til omsøkt beløp.

5. Rapportering fra tilskuddsmottaker skal inneholde

Rapporteringsfrist er 01.04 året etter tilskuddsmidlene ble tildelt. Det skal rapporteres for kalenderåret, dvs. per 31.12 året tilskuddet ble tildelt. Se også eventuelle rapporteringskrav beskrevet i tilskuddsbrevet.

Måloppnåelse: Tilskuddsmottakers vurdering av egne gjennomførte tiltak og hvordan/i hvilken grad dette har bidratt til at målene for tilskuddsordningen som helhet (se punkt 1 over) er oppnådd. Kriterier for vurdering av måloppnåelse fremgår av punkt 6 under. Det skal rapporteres på mål oppnådde resultater finansiert av tilskuddet. Rapporteringen bør inkludere informasjon om:

- **Bekrivelse av tiltaket, inkludert hvilke mål tiltaket har hatt og hvordan søker har arbeidet for å oppnå målene.**

- Antall eldre hjemmeboende tilbudet har nådd ut til og tilbudets frekvens / antall mat- og måltidsopplevelser.
- Involvering av brukere og fleksibilitet / valgfrihet i tilbudet.
- Antall frivillige som har deltatt og et anslag for timer/dagsverk nedlagt frivillig innsats.
- Opplæring og kvalitetssikring av frivillige.
- Kvalitetssikring av frivilligaktiviteten sett opp mot nasjonale faglige råd
- Samarbeid med kommune og eventuelle andre aktører.
- Opplevd verdi målt gjennom brukerundersøkelser og/eller innhentet erfaring og tilbakemeldinger fra brukere og pårørende der dette finne.

Regnskap: Budsjett og regnskap fra tilskuddsmottaker skal kunne sammenlignes på samme nivå.

Revisorattestasjon: Krav for revisorkontroll og attestasjon er spesifisert i tilskuddsbrevet

Avtalte kontrollhandlinger: Ikke aktuelt for denne tilskuddsordningen

6. Kriterier for måloppnåelse for ordningen

Med utgangspunkt i fastsatte mål for ordningen (punkt 1) skal Helsedirektoratet rapportere tilbake til Helse- og omsorgsdepartementet om oppnådde resultater. Følgende kriterier legges til grunn for å belyse graden av måloppnåelse for ordningen som helhet:

- Brukermedvirkning, herunder selvstendighet og valgfrihet.
- Kvantitativ og kvalitativ vurdering av tiltak som legger til rette for gode mat- og måltidsopplevelser for målgruppen, herunder bruk av teknologi
- Kvantitativ og kvalitativ vurdering av den frivillige innsatsen, herunder opplæring og kvalitetssikring.
- Tiltakenes opplevde verdi for målgruppen, målt gjennom eventuelle tilbakemeldinger, brukerundersøkelser, evalueringer etc.
- Samarbeid med kommune og eventuelle andre aktører

7. Søknadsbehandling

Innstilling om avgjørelser/vedtak skal fremmes av: Helsedirektoratet

Innstilling skal godkjennes av: Helsedirektoratet

Avgjørelser/vedtak skal fattes av: Helsedirektoratet

Hvordan søker skal opplyses om utfallet av søknadsbehandlingen: Vedtaksbrev

Prosess for søknadsbehandling ut over dette:

8. Klage på vedtaket

Tildeling av/avslag på tilskudd under ordningen er et enkeltvedtak. I henhold til forvaltningsloven §28 er det klagerett.

9. Rutiner for utbetaling

Tilskuddsmottaker må varsle Helsedirektoratet dersom adresse, bankkontonummer eller organisasjonsnummer er endret.

Eventuelt for mye utbetalt tilskudd skal returneres til Helsedirektoratet eller vil kunne avkortes ved neste års tildeling.

10. Oppfølging og kontroll

Helsedirektoratet kan føre kontroll med:

- at bevilgningen brukes etter kravene i regelverk og tilskuddsbrev
- at opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen er korrekte, jf. bevilgningsreglementet §10, annet ledd.

Helsedirektoratet kan gi myndighet til en annen virksomhet for å føre denne kontrollen.

Tilskuddsmottakere skal legge frem opplysninger ved forespørsel og bidra på andre måter til å muliggjøre og lette kontrollarbeidet.

Helsedirektoratet kan iverksette nødvendige og hensiktsmessige kontroller.

Tillegg og presiseringer:

11. Bortfall av tilskudd og andre reaksjonsformer

Dersom tilskuddsmottaker ikke oppfyller kravene som stilles i regelverket eller tilskuddsbrevet bortfaller tilskuddet.

Gir mottaker uriktige opplysninger eller ikke bruker tilskuddet i samsvar med fastsatte betingelser kan tilskuddet stanses og/eller kreves tilbakebetalt delvis/helt. Helsedirektoratet kan nekte tilskuddsmottakeren å motta tilskudd ett eller flere påfølgende år. I særskilte tilfeller skal politianmeldelse vurderes.

12. Utlysning

Utlyses på www.helsedirektoratet.no